

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Tel. 021/312.71.01, Fax: 021/312.49.21

Tel. dispecerat : 021/312.71.34; Email: petitii@avp.ro

Domnului Adrian Voican

Președinte

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități

RECOMANDAREA

Nr. **50** din **16** aprilie 2025

referitoare la protecția persoanelor cu handicap, consacrat în art. 50 din Constituția României

Prin articolele publicate în ziarele regionale **Pandurul**, **Gazeta de Sud** și **Gorjeanul**, s-a adus în atenția opiniei publice cazul unei persoane, în vârstă de ... de ani, cu handicap. Conform surselor mass-media menționate, o tânără în scaun rulant cerea ajutorul autorităților din Gorj și amenința că își va pune capăt zilelor. Femeia este din comuna ... județul Gorj, dar locuiește în Tg. Jiu. Suferă de ... și este imobilizată în scaunul rulant. Aceasta susținea că există probleme majore în ceea ce privește asigurarea îngrijirii sale și mediul în care trăiește, are asistent personal(mama sa).

Având în vedere prevederile art. 50 din Constituția României, precum și ale art. 26 din Legea nr. 7/04.01.2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, **art. 59 alin. (2)** din Constituția României, republicată, coroborate cu cele ale art. 16 alin. (1) și art.

25 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, art. 27 din Regulamentul de Organizarea și Funcționare al Instituției Avocatul Poporului, s-a aprobat propunerea de sesizare din oficiu și efectuarea unei anchete la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj.

Derularea anchetei

Ancheta efectuată la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj a avut în vedere verificarea următoarelor aspecte:

- *dacă informațiile din mass-media se confirmă*
- *motivele și starea de fapt care au condus la crearea acestei situații*
- *dacă la nivelul direcției au mai existat, anterior acestui incident, plângeri formulate de acest beneficiar, precum și modul de soluționare al acestor plângeri*
- *dacă la nivelul direcției au mai existat plângeri similare formulate de alte persoane, cum au fost gestionate, concret și ce soluții practice au fost identificate pentru fiecare caz în parte.*
- *dacă s-a efectuat o cercetare, prin echipa mobilă, a aspectelor sesizate în presă de către persoana beneficiară, precum și rezultatele acestei cercetări*
- *soluțiile identificate pentru prevenirea în viitor de situații similare*

În urma discuțiilor purtate, precum și a documentelor studiate, au rezultat următoarele:

-ca urmare a unei sesizări înregistrată la DGASPC Gorj, cu privire la lipsa de îngrijire, asistență și supraveghere din partea mamei, ca asistent personal pentru numita [redacted], CNP [redacted], (persoană cu dizabilități gradul grav cu asistent personal, conform certificatului de încadrare nr. [redacted] 17.01.2019, cu valabilitate permanent, domiciliată în comuna [redacted], sat [redacted], str. [redacted] nr. [redacted] județul Gorj), cu privire la prezența constantă a unor scandaluri intra-familiale, a unei atmosfere de tensiune pentru persoana cu dizabilități, cu privire la absența fizică îndelungată, cu săptămânile, a asistentului personal de la domiciliu, persoana cu dizabilități rămânând în grija bunicii, dar și cu privire la lipsa unor consulturi medicale ortopedice, ginecologice, precum și a medicației pentru ameliorarea simptomelor de durere a persoanei cu dizabilități, echipa formată din asistent social principal [redacted] și inspector [redacted], au transmis adresă Primăriei [redacted] pentru efectuarea unei anchete sociale detaliate. De asemenea, s-au solicitat, telefonic, de la primăria comunei [redacted], informații suplimentare în vederea contactării asistentului personal, doamna [redacted] (mama persoanei cu dizabilități [redacted]), pentru evaluarea situației persoanei cu dizabilități.

-doamna [redacted] (asistentul personal) nu locuiește la adresa din buletin de pe raza comunei [redacted], ci locuiește, în fapt, împreună cu fiica sa, persoana cu dizabilități [redacted]

într-o locuință închiriată pe raza municipiului Târgu-Jiu, anume în strada
lucru verificat în urma vizitei echipei la domiciliul respectiv. Doamna
are viză de flotant pe raza municipiului Tg-Jiu, cu valabilitate aprilie 2024- aprilie
2025, la domiciliul unei nepoate.

-doamna a declarat verbal că nu a știut faptul că trebuie să anunțe primăriile
și Tg-Jiu de schimbarea domiciliului, pentru plata salariului ca asistent personal.

- o echipă din cadrul DGASPC Gorj, s-a deplasat la domiciliul din buletin al persoanei
adulte cu dizabilități din comuna , sat l i, str. , nr. } județul Gorj.
La fața locului erau prezenți primarul comunei, asistentul social și bunica reclamantei. Aceștia
au declarat că persoana cu dizabilități locuiește în Târgu Jiu cu mama și fratele mai mic. Au
luat această decizie pentru ca domnișoara să poată merge la toate terapiile de care
are nevoie, în scopul de a duce o viață independentă și de a i se îmbunătăți, pe cât posibil, starea
de sănătate. S-a constatat că are condiții de trai foarte bune, casa are baie și bucătărie, toate
electrocasnicele necesare, multe dormitoare, unul fiind al reclamantei. Toate camerele erau
mobilate, utilate și era curățenie.

-o altă echipă din cadrul DGASPC Gorj s-a deplasat, concomitent cu prima, la adresa
din Târgu Jiu, unde locuiesc. În fapt, domnișoara și mama sa. Urmare a deplasării,
înopinate la fața locului, a condițiilor constatate și a discuțiilor purtate, atât cu domnișoara
, cât și cu asistentul său personal, doamna , a reieșit că sesizarea nu se confirmă.

-Doamna este asistent personal de mulți ani pentru fiica sa, care este dependentă
de fotoliul rulant și de o altă persoană. Condițiile ambientale, de trai și viață, de la fața locului,
se prezentau mai mult decât adecvat: locuința era extrem de curată, îngrijită, ordonată, cu
căldura pornită și cu o ambianță plăcută ochiului; domnișoara a prezentat
un aspect foarte bine îngrijit, ordonat, bine întreținut, era pieptănată, îmbrăcată în haine curate,
parfumate, poartă bijuterii de aur și îmbrăcăminte de bumbac. Mama sa preferă să stea în chirie
la Târgu-Jiu, în dorința de a-i oferi fiicei sale accesibilitate la activități de socializare, recuperare
kineto-terapeutică și de petrecere a timpului liber, precum și acces facil la servicii medicale,
consulturi specifice etc. Are, de asemenea, fotoliu rulant electric.

-din discuțiile purtate, atât cu doamna cât și cu domnișoara , a reieșit că,
urmare a unor neînțelegeri de tip conflict între generații, divergențe familiale mamă-fiică și, ca
urmare a faptului că fiica și-ar dori libertate deplină, să nu mai depindă de mama sa, simțindu-
se controlată sau verificată constant, inclusiv în utilizarea telefonului și a rețelelor sociale (deși
diagnosticul ei fizic, impune asistent personal, îngrijire, asistență și
supraveghere constante pentru orice fel de activitate fizică sau instrumentale) domnișoara
a scris o sesizare pe social media, anume pe Facebook, reclamându-și

mama. A fost nemulțumită de faptul că mama ei nu este de acord cu presupusa ei relație (pe Facebook și conversații telefonice) cu un bărbat mult mai în vârstă, care i-ar fi făcut anumite promisiuni domnișoarei. Domnișoara își dorește o viață apropiată de cea normală, cu o căsătorie și relații intime. Între ea și mama sa, ca asistent personal, sunt divergențe de opinie, domnișoara fiind influențată de acel bărbat în conversațiile purtate, pe care și-l dorește ca asistent personal.

-aspectele cu privire la alegațiile conform cărora asistentul personal lipsește cu săptămânile, nu a fost dusă dus la control ginecologic, precum și faptul că ar trăi în stres și tensiune, nu se confirmă. Ele locuiesc împreună și, deseori, doamna este sprijinită de mama sa, în îngrijirea fiicei, respectiv nepoatei.

-domnișoara a declarat că dorește să își schimbe asistentul personal, pe mama sa, ori că își dorește să locuiască într-un centru rezidențial pentru persoanele adulte cu dizabilități, deoarece mama sa nu o însoțește întotdeauna la Centrul de zi și nu este în permanență cu ea. De asemenea, a specificat că își înțelege fiica și se străduiește să o liniștească mereu.

-domnișoara nu a prezentat niciun semn de abuz fizic, neglijare sau vreo atitudine de teamă, anxietate în prezența mamei sale. Nu conștientizează efectele sociale și personale ale acțiunii sale de sesizare publică, este îndrăgostită și este de părere că familia îi este împotriva. Familia nu este împotriva relației cu acea persoană pe care a cunoscut-o, chiar și în ciuda diferenței de vârstă dar, consideră că este normal ca aceștia să îl cunoască, să îi cunoască intențiile și, mai mult de atât, să nu grăbească lucrurile în condițiile în care cei doi nu s-au întâlnit niciodată față în față.

-i s-a explicat că, prin legea nr. 7/2023, privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități s-au sistat admiterile în centrele rezidențiale pentru persoanele cu dizabilități. I s-a explicat, de asemenea, ce înseamnă a fi instituționalizat într-un astfel de centru și s-a răzgândit, nu dorește să plece din Tg-Jiu, ci să își schimbe asistentul personal. A declarat scris că nu mai dorește să fie internată într-un centru din structura DGASPC Gorj.

-a declarat că se simte folosită de mamă și familie pentru bani și că, de asemenea, își dorește consiliere psihologică. De asemenea și mama a declarat că dorește consiliere psihologică. Este deranjată de faptul că trebuie să depindă de un membru al familiei și că familia nu îi permite să se mute de acasă, la o persoană pe care nu a întâlnit-o niciodată, ci doar au vorbit pe social media.

-doamna admite că a greșit prin prisma faptului că nu a insistat la fiica sa mai mult, cu prezența la diverse controale medicale necesare. Fiica a fost programată și la un control ginecologic la care nu a mai vrut să meargă, fiind răcită și nu a dorit să mai iasă din casă. A fost

îndrumată în a solicita control psihiatric și sprijin de la medicul de familie, după caz, recomandări și investigații suplimentare.

-la fața locului, la discuțiile purtate cu doamna : _____ și domnișoara _____ au fost atât reprezentanții Agenției Județene pentru Prestații Sociale Gorj, cât și reprezentanții Inspectoratului Județean de Poliție Gorj.

-nu s-au constatat semne fizice de violență, abuz, neglijare, maltratare sau violență emoțională, ci un conflict intrafamiliar care a degenerat prin prisma reacției impulsive a fiicei.

-ulterior primei vizite, a mai existat încă o vizită, în jurul orelor 15:30, la solicitarea bunicii doamnei : _____

S-au purtat discuții cu mama, bunica și domnișoara _____ și împreună și separat, fiind consiliate în vederea aplanării conflictului apărut, recomandându-se ca, atât mama, cât și fiica să urmeze ședințe de consiliere socială. Domnișoara _____ a solicitat ca aceste ședințe să nu aibă loc în prezența mamei.

-mama și-au luat angajamentul de a fi mai înțeleghătoare cu fata și a spus că este de acord să îl cunoască pe prietenul acesteia. Domnișoara _____ nu va mai pleca de acasă și va încerca să construiască, împreună cu prietenul său, o relație care să fie începută cu pași mărunți, firești. În cazul în care va mai avea probleme, a fost îndrumată să sune la DGASPC Gorj, unde va primi tot sprijinul de care are nevoie, în scopul consolidării relației mamă-fică. S-a concluzionat că îngrijirea domnișoarei _____ este foarte bună, condițiile sunt adecvate, ambianța este potrivită confortului său fizic și moral și nu s-a constatat vreun semn de abuz sau neglijare. De asemenea, doamna _____ a fost îndrumată în a solicita control psihiatric și tratament.

-în privința îndeplinirii atribuțiilor asistentului personal, asistentul personal este angajatul primăriei, instituție care îl angajează și îi monitorizează activitatea ca asistent personal.

-cu privire la existența unor situații similare și modul de soluționare al acestora, se reține faptul că nu au existat astfel de cazuri la nivelul DGASPC Gorj.

-cât privește soluțiile identificate în vederea unei cât mai bune monitorizări a beneficiarilor, în situația în care aceștia au perioade în care se relochează în alte localități, din diverse rațiuni, se consideră necesar ca primăria de domiciliu să informeze Direcția de Asistență Socială sau primăria localității unde beneficiarul locuiește efectiv.

-din partea DGASPC Gorj s-au dispus următoarele măsuri: evaluare și consiliere psihologică, pentru beneficiar și asistentul personal, în funcție de rezultatele evaluării psihologice preliminare, efectuată de psihologul DGASPC Gorj, precum și monitorizarea cazului, săptămânal și, ori de câte ori se impune.

Din analizarea informațiilor obținute în cadrul anchetei efectuate s-a desprins

necesitatea remedierii deficiențelor constatate. În acest sens, s-a emis către conducerea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj, Recomandarea nr. 175/26.11.2024, care a fost însușită.

În acest context, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, precum și pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, și pentru a pune în valoare colaborarea dintre Avocatul Poporului, în calitate sa de mediator, și conducerea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, emit prezenta:

RECOMANDARE

1. În vederea unei cât mai bune monitorizări a beneficiarilor, în situația în care aceștia au perioade în care se relochează în alte localități, din diverse rațiuni, precum și ***pentru o practică unitară la nivel național a tuturor Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului***, președintele Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, va dispune ca, directorii tuturor Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului să solicite ca primăriile de domiciliu din raza lor de competență, să informeze Direcția de Asistență Socială sau primăria localității unde beneficiarul locuiește efectiv.

2. Președintele Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, va dispune informarea instituției Avocatul Poporului- Biroul Teritorial Craiova, cu privire la măsurile dispuse, în termen de 30 de zile de la primirea prezentei Recomandări.

AVOCATUL POPORULUI,

Renate WEBER

București, 15.04.2025